

Rapport från IARPP:s (International Association for Relational Psychoanalysis and Psychotherapy) konferens i Rom 9-12/6 2016

Årets IARPP-konferens, den trettonde, lockade över 500 deltagare varav drygt 200 aktiva föreläsare och diskutanter.

Årets tema var *The Arts of Time* i en uppmuntran att försöka integrera den relationella psykoanalysen med konstnärliga uttryck. Majoriteten av framställningarna var traditionella. Det började med en teoretisk inledning runt något tema eller begrepp illustrerad av en längre fallbeskrivning, som därefter kommenterades av en väl förberedd panel och till sist en öppen diskussion med publiken.

I de fem större plenarierna försökte man skapa ett övergripande tema och varje plenarium följdes upp med mindre diskussionsgrupper. Den relationella psykologin verkar idag vara tämligen samstämmig och konsoliderad så nu riktas blickarna framförallt utåt, för att se vad man kan lära sig av och hur man skall relatera till andra discipliner och till samhället i övrigt. Den lokala IARPP-avdelningen i Italien är starkt influerad av Daniel Sterns arbete. I ett plenarium visades experimentell och neurologisk forskning med spädbarn och med apungar – där det handlade om hur viktig den tidiga emotionella kontakten och responsen är för vår senare utveckling. Det är alltid intressant och bekräftande men som någon uttryckte det hela: "Men det här visste vi väl redan?" När frågorna om den terapeutiska tillämpningen kom upp blev det som vanligt ganska så tyst!

Lewis Aron tvingades ställa in på grund av sjukdom. Donnel Stern talade om tidsdimensionen och när våra erfarenheter frusits i våra psyken. Det centrala är inte innehållet utan hur våra psykiska funktioner inskränkts av trauman och hur relationsfältet i terapin då blir begränsat.

Ett annat plenarium handlade om den relationella psykoanalysens förhållande till den politiska situationen speciellt med avseende på våld och destruktivitet. Chana Ullman talade om situationen i Israel/Palestina, Sally Swartz om Sydafrika och Andrew Samuels generellt om politiskt engagerad konst och teater. I diskussionsgruppen efteråt diskuterades till exempel hur man som terapeut påverkas av patienter som har antihumanistiska eller rasistiska värderingar.

Det sista plenariet handlade om lek och improvisation inom psykoanalysen. Jessica Benjamin, vars arbeten ibland är ganska så abstrakta och teoretiska, hade tagit hjälp av Philip Ringstrom som skrivit en del om improvisation. De läste ett gemensamt paper med ett av Ringstrom tidigare presenterat klientfall ”Sami” som illustration. De började med att sjunga och skoja, men levde inte riktigt upp till de högre förväntningarna, åtminstone inte mina. Kanske bör jag tillägga att både Benjamin och Ringstrom tidigare deltagit i samtliga IARPP som jag varit på (sex stycken) och alltid hållit mycket hög klass på sina framträdanden.

Den relationella och den intersubjektiva psykoanalysen blir alltmer integrerade, och flera deltagare är aktiva såväl i IARPP som i IAPSP (International Association for Psychoanalytic Self Psychology). Så har exempelvis Brandchafts begrepp *pathological accommodation* (PA) avhandlats av Shelly Doctors och det nämndes också i flera andra presentationer. PA liknar Winnicotts falska själv-begrepp, men är mera djupgående och komplext.

Donna Orange och Joyce Slochower var inbjudna att tala på temat *relational reflections*. Det var två mycket intressanta och självkritiska föredrag om utvecklingen av det relationella tänkandet och dess begreppsapparat. Orange jämförde den tidige och sene Stephen Mitchells förhållande till utvecklingspsykologin. Hon granskade också Philip Brombergs multiple-self teori, som verkar dras med liknande problem som Kohuts självpsykologi, vad gäller frågan om ett övergripande jag. Slochower frågade om den relationella psykoanalysen ibland gått lite för långt i sitt idealiserande av ömsesidighet, och terapeutens relationella kapacitet. En kommande bok som hon redigerat kommer att djupare avhandla detta tema, med bidrag av bland andra Lewis Aron.

Förutom gemensamma plenarier kunde man välja fem sessioner bland drygt 40 olika programpunkter - ömsom vin, ömsom vatten. I en session kallad: *Reclaiming inner freedom*, talade tre terapeuter: Avi Berman, Shosan Breiner och Yitzak Mendelsohn, kring Neville Symingtons begrepp *Act of Freedom*, och illustrerade det hela med egna intressanta fallbeskrivningar.

En annan mycket gripande session hette: *Analysis outside the lines: creativity & post-traumatic growth*. Terapier med tre patienter med mycket svåra psykiska problem och

supertraumatisk bakgrund, presenterades i tre olika rörande, välformulerade fallbeskrivningar av George Hagman, Doris Brothers och Karen Starr. Intet öga var torrt!

Ett lättsammare inslag var rubricerat: *Patients influence on the analyst*. Adit Nir och Orna Kislasy illustrerade temat med klipp från spelfilmen *Don Juan de Marco* (1994) där Johnny Depp spelar patienten Don Juan och Marlon Brando hans psykiater, som verkligen blir starkt influerad av sin patient. Andra delen av sessionen var en tung teoretisk föreläsning, där Sergio Nelson Rodrigues Da Silva, talade om meningsskapande som drivkraft, och slutade med följande tänkvärdhet: *Phenomenology (in contrast to natural science) is interested in knowledge, not in objects*. Tänk hur mycket bättre vår mentalvård skulle kunna bli om det gick att bredda det nuvarande inskränkta naturvetenskapliga, evidensfixerade kunskapsfundamentet, med mera subjektivitet!

Den kände självpsykologen Joseph Lichtenberg, en av de verkliga seniorerna på konferensen, talade om kreativitet i stort och smått. Men glöden hade falnat och det hela var lite avslaget.

Prekonferensen innehöll en uppdatering av de lokala IARPP-föreningarnas verksamheter, en klinisk workshop med Hazel Ipp och Tony Bass, samt en uppskattad återkommande skribentworkshop (som jag själv deltagit i på en tidigare konferens), ledd av Bonnie Zindel.

Det var glädjande att se ett ökande antal (cirka 25) svenska deltagare som upptäckt IARPP. Nästa konferens, den fjortonde, kommer att äga rum i Sydney 25-28/5 2017.

Tomas Wånge

relationell psykoanalytiker

www.tomaswange.se